

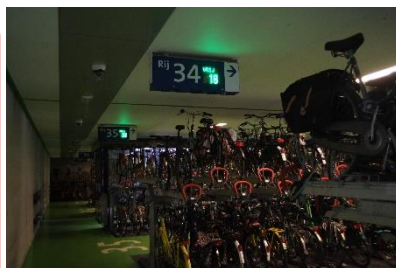
Möjliga vägar till fossilfri
transportsektor och hur
Trafikverket bidrar till det

Håkan Johansson

Nationell samordnare klimatfrågor
hakan.johansson@trafikverket.se

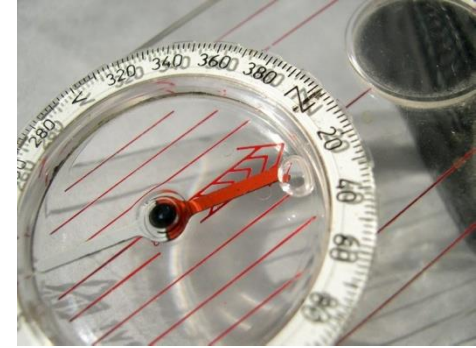

TRAFIKVERKET

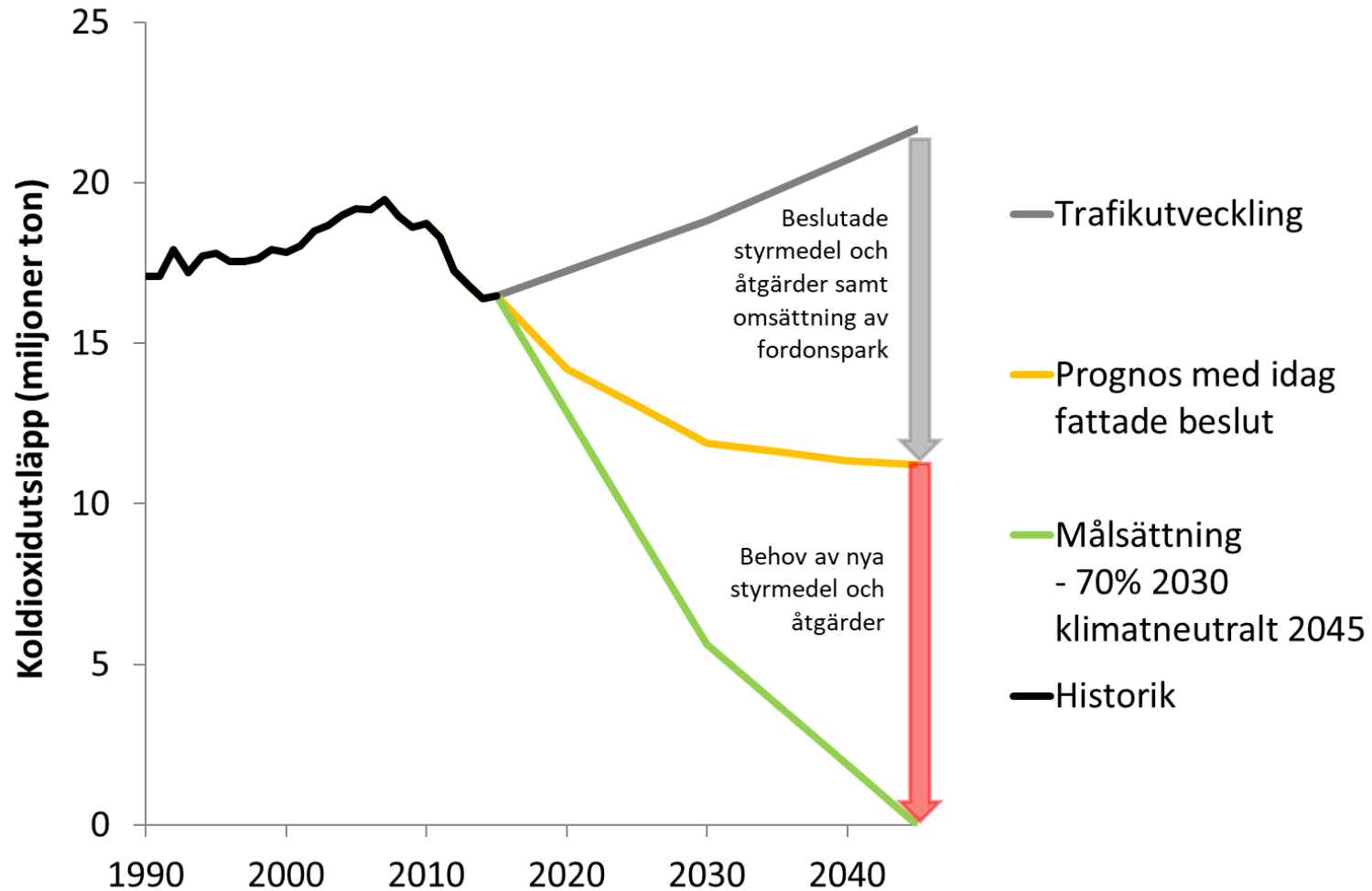
Mål i klimatpolitiskt ramverk

- Senast 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser
- Utsläppen från inrikes transporter (exklusive flyg) ska minska med minst 70 procent mellan 2030 och 2010

Behov av nya åtgärder och styrmedel

Vägtrafikens utsläpp

Tre sätt att minska trafikens utsläpp

1. Transporteffektivt samhälle
2. Effektivare fordon och framförande
3. Byte till förnybar energi

Även utsläpp från infrastruktur och fordon behöver nå noll i ett livscykelperspektiv till 2045

Vi behöver ändra inriktning!

I ett transportsystem som har ställt om och nått klimatmålen kan trafiken med bil och lastbil antas ha minskat jämfört både med prognosen och volymen i dag.

*Förslag till nationell plan för transportsystemet
2018-2029*

Transporteffektivt samhälle

Målbild 2030 persontransporter

- 25 procent mindre personbilstrafik nationellt
 - Minskningen sker i städer
- Planering och utveckling av bebyggelse och transportsystem inriktad mot minskad biltrafik
 - Tätt, centralt, kollektivtrafknära, funktionsblandat
 - Utformat för gång, cykel, kollektivtrafik, samordnat gods
 - Lägre hastigheter
 - Minskat utrymme parkering och bilinfrastuktur
- Och ökad tillgänglighet i resfria alternativ, gång, cykel och kollektivtrafik
 - Fördubblat utbud kollektivtrafik
 - Resfria möten
 - E-handel
- *Styrmedel: bränsleskatter, kilometerskatt, förändrat reseavdrag, p-tal, avgift, mål, stadsmiljöavtal, planering..*

Transporteffektivt samhälle

Målbild 2030 godstransporter

- Ökat godstransportbehov tas i förbättrad logistik samt i sjöfart och på järnväg
- Ökad samordning för minskad lastbilstrafik i staden
- Tillförlitlig järnväg med högre kapacitet
- Sänkta kostnader och tider för omlastning inom såväl hamnar som omlastning lastbil och järnväg
- Längre och tyngre lastbilar
- *Styrmedel: bränsleskatter, miljökompensation järnväg, ecobonus sjöfart, omlastningsstöd, kilometerskatt, planering....*

Energieffektivitet i fordon och framförande

Målbild 2030

- 50 procent effektivare nya lätta fordon jämfört 2021
 - Ca 40 procent laddbara fordon i nybilsförsäljningen
 - Ca 15 procent i fordonsparken
- 30 procent effektivare nya tunga lastbilar jämfört 2019
 - Elektrifiering av tunga lastbilar liten potential till 2030 men betydande andel till 2045 genom bl.a. elvägar.
- 80-90 procent eldrivna stadsbussar
 - Också stadsdistribution stor potential
- Sparsam körning, vägutformning och lägre hastigheter bidrar med ytterligare 10-15 procent energieffektivisering
- *Styrmedel: EU-krav, bonus-malus, stöd till infrastruktur..*

Faktorer viktiga för introduktionen av eldrivna personbilar

- Styrmedel (EU krav, nationella, lokala)
 - Enligt EU-kommissionen har reduktionen av CO2 utsläpp för nya personbilar till 60-85 procent förklaras av EU-kraven
- Prisutveckling kopplad till teknikutveckling, tillgång och efterfrågan
- Modellutbud
- Kundpreferenser
- Tillgång till laddinfrastruktur, främst icke-publik
- Bilinnehav (antal bilar i hushållet, hur ofta man byter bil)
- Acceptans och kunskap (räckvidd, laddtid)

Förnybar energi

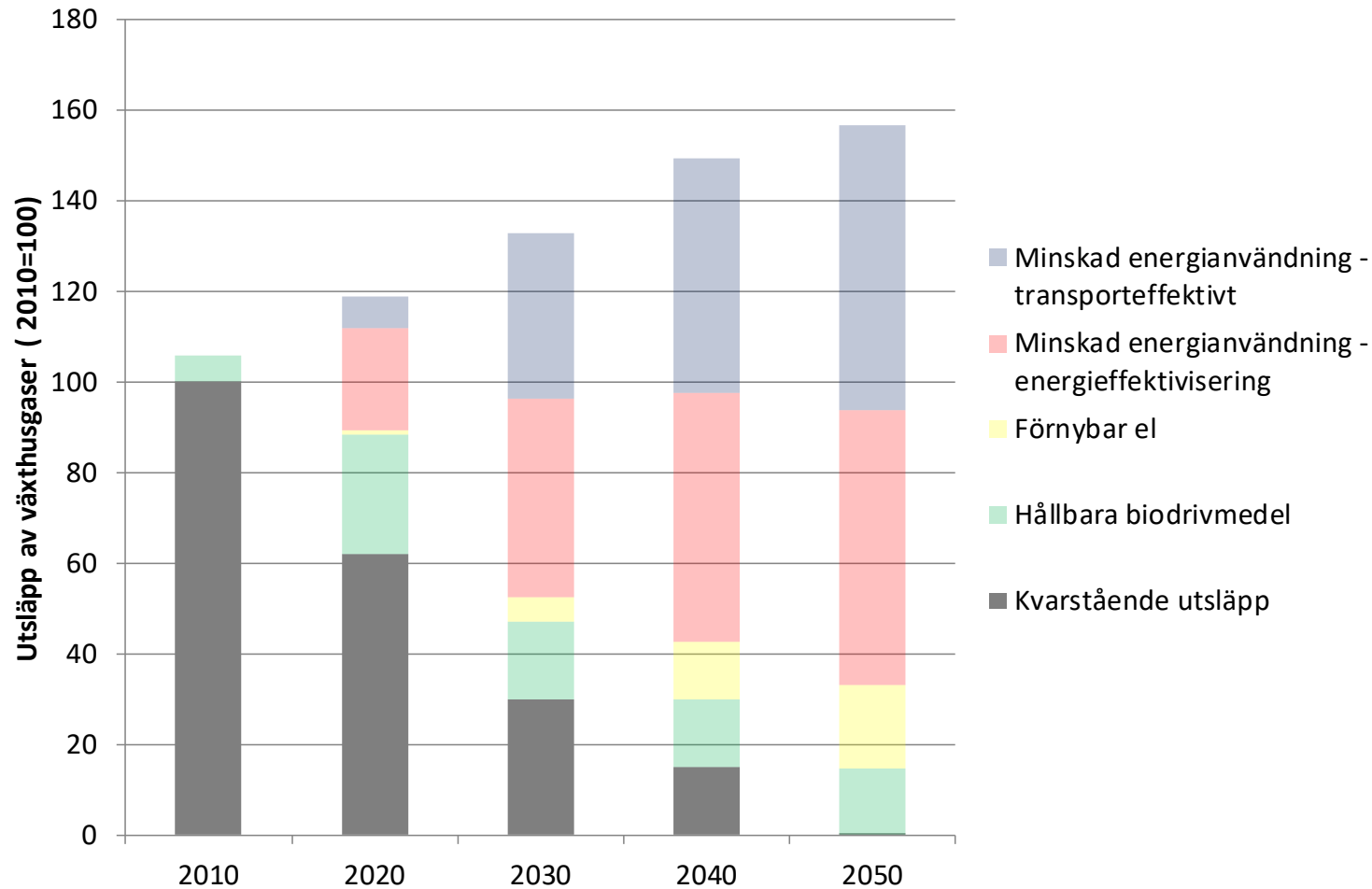
Målbild 2030

- Effektivisering, elektrifiering och transporteffektivt samhälle gör att biodrivmedlen räcker längre
 - Mer än halvering av energianvändningen jämfört med 2010
- Ändå svårt att täcka behoven
 - 12 TWh biodrivmedel krävs i vägtrafik
 - Svensk hållbar produktion 15-30 TWh till 2030
 - Sjöfart, flyg arbetsmaskiner behöver >20 TWh bio
- Behoven av el i vägtrafiken litet i förhållande till nuvarande produktion
 - 4 TWh krävs till 2030 och långsiktigt ca 10 TWh
 - Svenska elproduktionen ca 150 TWh
- *Styrmedel: Reduktionsplikt, skattebefrielse rena, incitament för svensk produktion*

Vägtrafikens utsläpp av växthusgaser

i ett klimatscenario som utnyttjar alla tre sätten att minska utsläppen

Bidrag till andra hållbarhetsmål

i ett klimatscenario som utnyttjar alla tre sätten att minska utsläppen

Hur bidrar Trafikverket?

Till minskad klimatpåverkan

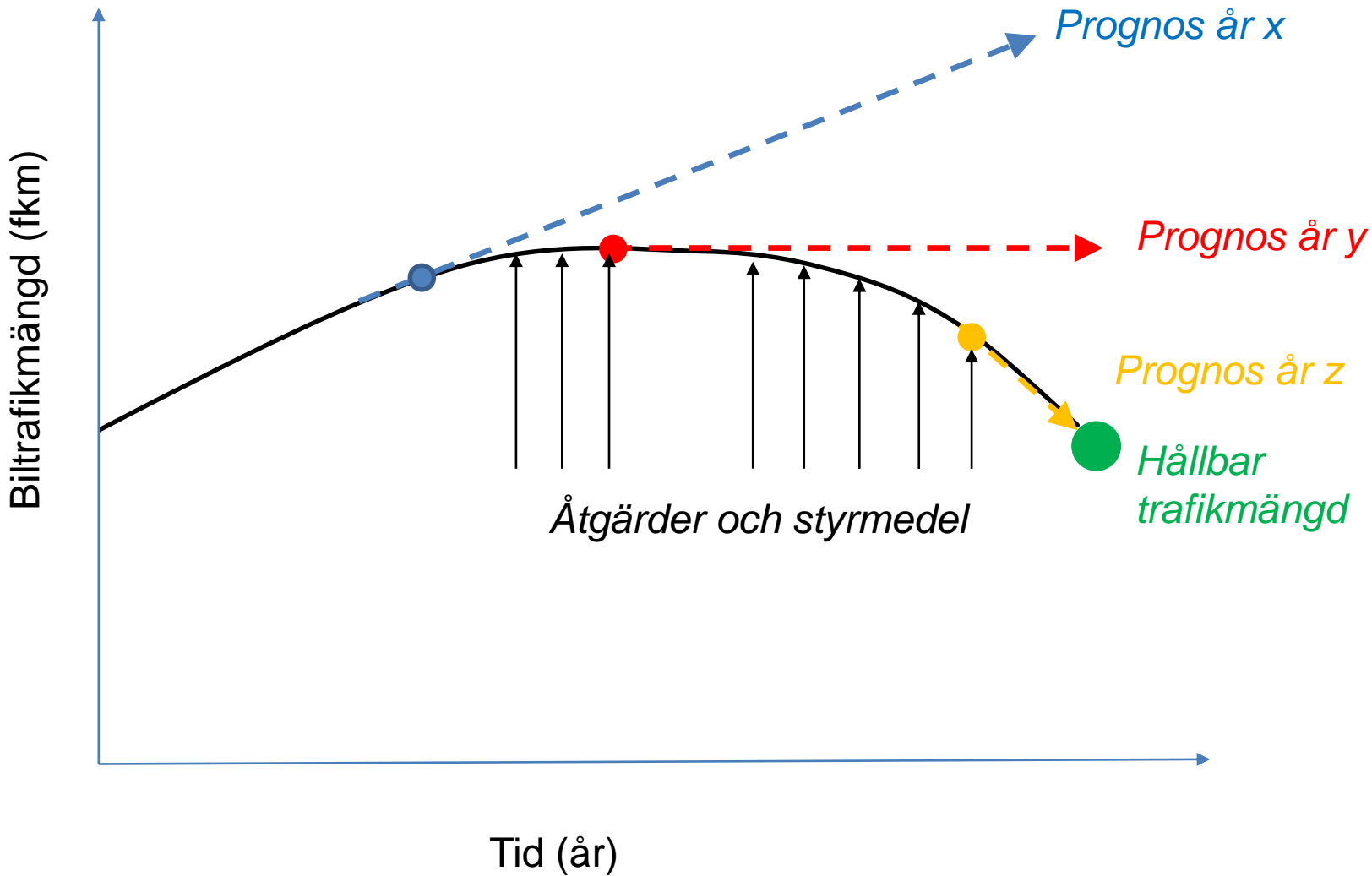
- Långsiktig planering i linje med klimatmålen
 - Scenarier, prognoser, styrmedel, för sektorn som når klimatmål
- Klimatkrav och incitament att reducera klimatpåverkan i upphandling av infrastrukturhållning
 - Klimatneutral infrastruktur 2045
- Stadsmiljöavtal
 - Stöd till infrastruktur för kollektivtrafik och cykel med krav på motprestationer för hållbar stadsutveckling
- Klimatneutral färjedrift 2045
- Övergång till att enbart köpa förnybar el fr.o.m. 2018
- Framtagning av strategi för elproduktion i anläggningen 2018-19
- Pilot om aratrik energiproduktion 2018-19
- Klimatkrav på upphandlade transporter
- Sparsam körning som krav i förarprov för körkort
- Hastighetskameror för bättre hastighetsefterlevnad
- O.s.v.

Tillgänglighet i ett hållbart samhälle

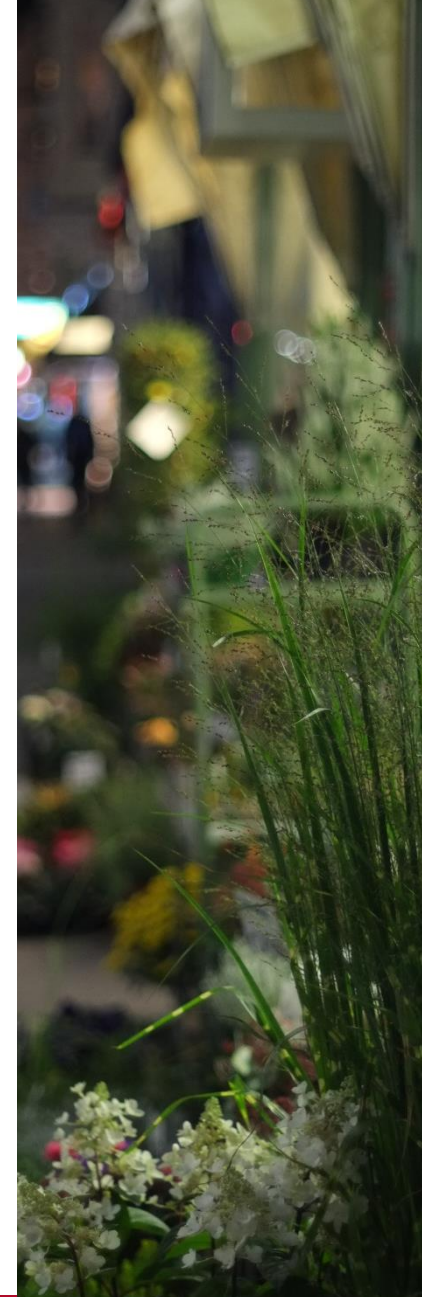

- Tillgängligheten måste utvecklas inom ramen för ett hållbart samhälle i linje med klimatmålet.
- Vad vi planerar och utvecklar måste passa in i en framtid där målen har nåtts.

Sammanfattning

- Det är möjligt att nå klimatmålen 2030 och 2045
- För att göra på ett hållbart sätt krävs
 - Transporteffektivt samhälle
 - Energieffektivisering
 - Förnybar energi
- På så sätt bidrar det även till annan hållbarhet
- Trafikverket bidrar genom
 - Långsiktig planering, scenarier, styrmedel, statlig medfinansiering t.ex. stadsmiljöavtal.
 - Minskad klimatpåverkan från infrastruktur med sikte på en klimatneutral infrastruktur och färjedrift 2045.
 - Samverkan med andra aktörer.

Mer information

- Åtgärder för att minska transportsektorns utsläpp av växthusgaser – ett regeringsuppdrag, Trafikverket rapport 2016:111
[Länk](#)
- Styrmedel och åtgärder för att minska transportsystemets utsläpp av växthusgaser, Trafikverket rapport 2016:043
[Länk](#)
- Strategisk plan för omställning av transportsektorn till fossilfrihet [Länk](#)
- Förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-29
[Länk](#)
- Trafikverkets klimatkrav [Länk](#)

